

Нюанси ЄСВ у 2024 році

Згідно з п.5 ч.1 ст.1 Закону №2464 мінімальний страховий внесок залежить від розміру мінімальної заробітної плати.

Законом України “Про Державний бюджет України на 2024 рік” від 09.11.2023р. №3460-IX передбачено установити в 2024 році мінімальну заробітну плату у місячному розмірі:

з 1 січня - 7100 гривень, з 1 квітня - 8000 гривень:

мінімальний розмір доходу, на який нараховують ЄСВ - **8000** грн;

максимальний розмір доходу, на який нараховують ЄСВ - **120000** грн.

мінімальний розмір ЄСВ (у розрахунку на місяць) - **1760** грн (8000 грн × 22%);

максимальний розмір ЄСВ (у розрахунку на місяць) - **26400** грн (120000 грн × 22%).

Сплата ЄСВ здійснюються за основним місцем обліку платника.

Роботодавці, які мають найманих працівників нараховують та сплачують ЄСВ за них.

База нарахування визначається як сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат (у тому числі, основна, додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати або суми винагород фізособам за цивільно-правовими договорами) (абз. 1 п. 1 ч. 1 ст. 7 Закону про ЄСВ).

Тому, у разі якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

Правила донарахування ЄВ до мінімального страхового внеску

Застосовується	Не застосовується
Якщо працівника прийнято з першого робочого дня та звільнено останнім робочим днем звітного місяця	До заробітної плати з джерела не за основним місцем роботи (базою нарахування ЄСВ є отриманий дохід (прибуток) незалежно від його розміру) Якщо нараховуємо зарплату зовнішньому суміснику (не основне місце роботи), ЄСВ нараховується на фактичний дохід
Якщо працівник (за основним місцем роботи) працює на умовах неповного робочого часу	До заробітної плати (доходу) працівника-інваліда, який працює на підприємстві чи у ФОПа, в установі або організації, де застосовується ставка 8,41 %
Якщо працівник частину місяця перебував у відпустці без збереження заробітної плати (база нарахування ЄСВ не перевищує розміру мінімальної зарплати)	До заробітної плати (доходів) працівників всеукраїнських громадських організацій інвалідів, зокрема товариств УТОГ та УТОС, де застосовується ставка 5,3 %
Для працівників, які виконують на тому ж підприємстві, в установі, організації поряд зі своєю основною роботою, додаткову роботу за іншою професією (посадою) (оскільки це є основним місцем роботи)	До заробітної плати (доходу) підприємств та організацій, громадських організацій інвалідів, де застосовується ставка 5,5 % (для працюючих інвалідів)
Для працівника (за основним місцем роботи), який відпрацював частину місяця, а іншу частину перебував на лікарняному, де загальна сума нарахованого доходу (сума зарплати за відпрацьований час та лікарняного) не перевищує розміру мінімальної зарплати	Якщо працівника прийнято не з першого робочого дня та звільнено не останнім робочим днем звітного місяця У разі звільнення або прийняття працівника на основне місце роботи протягом місяця, в якому нарахована зарплата за відпрацьований час не перевищує розміру мінімальної зарплати, встановленої законом на місяць (сума ЄСВ розраховується з фактично нарахованої зарплати незалежно від її розміру)
Для працівника (за основним місцем роботи), який перебував на лікарняному повний місяць, у якому сума нарахованого лікарняного менше за мінімальний розмір зарплати, встановленої законом на місяць, за який нараховується зарплата (дохід)	Якщо працівник повний місяць перебував у відпустці без збереження заробітної плати (база нарахування ЄСВ відсутня)
Якщо після розподілу лікарняного (суми допомоги по тимчасовій непрацездатності відносяться до того місяця, за який вони нараховані) загальний дохід за місяць становить менше мінімального розміру	
Якщо сума допомоги по вагітності та пологах (відноситься до місяців за який її нараховано) у якомусь місяці менше розміру мінімальної заробітної плати	
У разі звільнення або прийняття працівника на основне місце роботи за умови відпрацювання ним всіх робочих днів звітного місяця за графіком роботи	

Відповідальність за несвоєчасну сплату єдиного внеску

Наголошуємо про необхідність термінового погашення заборгованості щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ).

З 01 серпня 2023 року набув чинності Закон України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану” від 30 червня 2023 року №3219-IX.

Передбачена відповідальність за несвоєчасну сплату єдиного внеску – штрафні санкції, пеня:

- ▶ – на суму недоїмки нараховується пеня з розрахунку **0,1 % суми недоплати** за кожний день прострочення платежу;
- ▶ – за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) єдиного внеску накладається штраф у розмірі **20 %** своєчасно не сплачених сум.

Строк давності для нарахування, застосування та стягнення сум недоїмки, штрафів та нарахованої пені з єдиного внеску не застосовується. Розстрочення та відстрочення сум заборгованості із ЄСВ не передбачена, а також така заборгованість не підлягає списанню.

Механізм виправлення помилок у додатку 1 (далі - Д1)

Після спливу граничного строку умовно помилки в Д1 можна розділити на сумові, тобто помилки в базі та сумах ЄСВ, та несумові помилки, тобто помилки в інших реквізитах Д1. Водночас при виправленні несумових помилок потрібно враховувати мету коригування. Саме від виду помилки та мети коригування залежить принцип коригування поданого Д1:

Ознака «0, 1». Виправлення несумової помилки:

необхідно сформувати та подати Податковий розрахунок з типом «Уточнючий» за той податковий період, в якому виявлено помилку, та Д1 до нього;

у Д1 потрібно повторити помилковий рядок та в графі 25 «Ознака (0, 1)» проставити ознаку «1» - **рядок на вилучення**;

сформувати ще один рядок з правильною інформацією та в графі 25 проставити ознаку «0» - **рядок на додавання**.

Тобто провести заміну помилкового рядка на правильний.

КТН «2, 3». Виправлення сумової помилки

За допомогою КТН «2, 3» можна виправити будь-яку сумову помилку в Д1, а також додати/видалити рядки без сумових показників, які були пропущені/зайво зазначені в раніше поданому Д1. Причому виправити такі помилки можна:

- за допомогою Податкового розрахунку **з типом «Уточнючий»**, сформованого за той звітний період, в якому допущено помилку (Він міститиме безпосередньо сам Розрахунок та додаток Д1 до нього з коригуючими рядками);

у складі Розрахунку за поточний квартал **з типом «Звітний»** (Додавши до основного масиву інформації коригуючі рядки).

Незалежно від обраного варіанту, порядок виправлення буде однаковим:

У Д1 варто сформувати рядок на працівника, щодо якого допущено помилку, зазначаючи серед іншого у графі 10 - місяць і рік, за який вона виправляється, а в графі 09:

КТН «2», якщо **донараховується** база та/або ЄСВ чи потрібно додати рядок, який не було зазначено в поданому Д1;

КТН «3», якщо **зменшується** база та/або ЄСВ або потрібно видалити зайвий рядок з раніше поданого Д1.

Важливо, що при зменшенні бази/суми ЄСВ показники в графах 16 - 20 зазначаються без знака «мінус». КТН «3» говорить про те, що слід зменшити базу та/або ЄСВ в раніше поданому Д1.

Інші графи заповнюються в загальному порядку.

З коригуючого Д1 сумові показники необхідно перенести до розд. I Податкового розрахунку, а саме:

до граф 4 (4.1 - 4.4.3) - якщо збільшили суму нарахувань з ЄСВ;

до граф 6 (6.1 - 6.4.3) - якщо зменшили.

Якщо після закінчення періоду для звітування за відповідний квартал необхідно одночасно виправити сумові та несумові помилки, допущені в рядку, сформованому на застраховану особу, то спочатку формується та подається Податковий розрахунок з типом «Уточнючий», в якому виправляються несумові помилки. Потім проводиться виправлення сумової помилки.